

Obs – kors i skolorna

Det blev knappt en blänkare i svenska media. Men i Italien rasar debatten furiöst och engagerar politiker, kyrkan och s k vanligt folk från höger till vänster.

Ingenstans förs debatten om laicitet kontra religion så intensivt och tydligt som i Italien. Katolska kyrkans dominans skapar också reaktioner, de antireligiösa debattinläggen är tydligare än i Sverige. Feltrinelli, den stora bokhandelskedjan, vacklar hyllorna under böcker med titlar som... ”Du vann, Galilei!”

Men i det här fallet - ska man tala om debatt egentligen? För i den här frågan verkar så gott som alla italienare stå på samma sida. Alla skäller på Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg, som har beslutat att krucifixen i statliga skolor i Italien ska ner från väggarna. Stat och kyrka är, formellt i alla fall, skilda åt i Italien sedan 1980-talet. Att ha kors på klassrumsväggarna i statliga skolor är, skriver domstolen, ”en kränkning av föräldrarnas frihet att fostra sina barn i enlighet med sin övertygelse och av religionsfriheten”.

I princip har domstolen förstås rätt. Den franska revolutionens princip. Liberalismens segrande princip. Den sekulära staten ska vara religiöst neutral, viktigt inte minst i ett Europa som blir alltmer mångreligiöst. I belgiska katolska skolor kan idag 100 procent av eleverna vara muslimer.

Men vad står korset för? Argumentet i den italienska debatten är att korset är en del av Italiens historia och kultur. Jag kan hålla med betr historien, men knappast längre betr kulturen. Den har förändrats mot mångfald.

Är det bra att stryka ut historien? Kristendomen har format Europa sedan århundraden. Är det inte bättre att vara medveten om den och att vi måste förhålla oss till den tankebyggnad som dominerat? Är det inte bättre att lägga till istället för att stryka ut? I de belgiska skolorna – varför inte en halvmåne bredvid korset? En sol för upplysningen? Eller är det så att eleverna ska skolas i en kristen ideologi, kanske kryper det fram?

Jfr Maciej Zaremba och debatten kring statyn av en rysk soldat i Tallinn. Res en till, över den okände esten, de var offer båda två.

Människor måste ha något att tala om, och bråka om. Då blir man medveten om sin historia.

Som Arkoun om slöjor i franska skolor.

Benedetto Croce sid 67 om...

Men farligt på Balkan. Olämpligt sätta upp kors i statliga skolor i Bosnien, Serbien och Kroatien, där blodiga krig utkämpats nyligen.

Inga hard and fast rules. Som alltid en fråga om omdöme i en konkret etisk valsituation.

Men det viktigaste inte korsen på väggarna utan vad som lärs ut i klassrummen, vad korsen får stå för. Arkoun om slöjor. Viktigt att TALA om religion, som en mänsklig erfarenhet.

Skapa medvetenhet om vår historia, vilken plattform vi står på i dialogen med islam. Vi för den som om vi stod på en sockel av objektiv sanning, det är bara de andra som är subjektiva. Men vårt eget arv då?

Måste dock polariseras. Subjektiv position, inte ”monopoly of wisdom”. Inte falla för frestelsen att missbruka kulturell hegemoni.

M a o – det viktiga vad korsen står för. Förtryck o hegemoni idag eller kunskap om historien? Lägga till ngt?

Även historien skrivs av varje generation på nytt.

Är det bra för kyrkan att korsen hänger där? Är det bra att den mest centrala kristna symbolen blir en symbol för historien? Tömmer inte det korset på dess kraft som religiös symbol?

Den mest tänkvärda kommentaren från en dominikanmunk i Times of Malta. Mycket elände har gjorts i korsets namn skriver han. Det viktigaste är inte korset på väggen utan vad det står för i människornas hjärtan.

Vad skulle vi själva tycka om Europadomstolen förbjöd skolavslutningar med "Den blomstertid" i svenska kyrkor?